

تفکر چین باستان و قدرت چین مدرن

یان شوئه نونگ

مترجم: ابوالفضل علما

۱۳۹۸

سرشتاسه: یان، شونه تونگ، ۱۹۵۲- م. Yan, Xuotong
عنوان و نام پدیدآور: تفکر چین باستان و قدرت چین مدرن / یان شونه تونگ؛ ترجمه به انگلیسی: ادموند ری دن؛
ویرایش داتیل بیل و سان جنو؛ ترجمه ابوالفضل علمای.

مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهري: نوزده، ۴۴۳ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

فروست: یک بررسی شگفت‌انگیز دکتر هنری کیسنجر

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۶-۸۲۱-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Ancient Chinese Thought, Modern Chinese Power, [2013]

موضوع: علوم سیاسی -- چین -- تاریخ -- از آغاز تا ۱۵۰۰م.

Political science -- China -- History -- To 1500: موضوع

موضوع: کنفوسیوس گرای -- چین -- تاریخ Confucianism -- China -- History

موضوع: چین -- سیاست و حکومت -- ۲۰۰۲ م. China -- Politics and Government -- 2002

شناسه ازدوده: رایدن، ادموند، ۱۹۵۸ - م. مترجم Ryden, Edmund

شناسه افزوده: بل، دانیل ا.، ۱۹۶۴ - م. ویراستار Bell, Daniel (Daniel A.), 1964

Sun, Zhe, 1966. م. ویراستار. شناسه افزوده: سون، جه، ۱۹۶۶.

شہادۃ الفوزدہ: علمائے فر، ابو الفضل، ۱۳۴۰۔ مترجم: Olamay, Aboalfazi

Elmi - Farhangi Publishing Co

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۸ ۷۲ ی/۱۵۱۰ IQ

رده‌بندی دیویی: ۳۲۷/۱۰۱

شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۶۱۳۸۷

تفکر چین باستان

رقدرت چين مدرن

پیدائش: ۱۹۵۵ء: یان شوئہ تونگ

حمید به انگلیسی: اسفندی ری دن

متخصصان علمای فر

چاپ: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

حروفچینی و آماده‌سازی: انستیتوت رایت‌مدی و فرهنگی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر علمی و فرهنگی کتیبه

حق چاپ محفوظ است.

انتشارات
علمی و فرهنگی

اداره مرکزی و مرکز پخش: خیابان نلسون ماندلا (افریقا)، چهارراه حقانی (جهان مدری)، کرجه کت.

بیلاک ۲۵؛ کد پستی: ۱۵۱۸۷۳۶۳۱۳؛ صندوق پستی: ۹۶۴۷-۱۵۱۸۷۵؛ تلفن: ۷۰-۶۹۰۸۸۰۰

فکس: ۸۸۷۷۴۵۷۲؛ تلفن: ۲-۸۸۸۸-۱۵۱؛ تلفکس: ۸۸۶۷۷۵۴۴-۴۵

www.elmifarhangi.ir info@elmifarhangi.ir آدرس اینترنتی:

وبسایت فروش آنلاین: www.elmifarhangi.com

فروشگاه مرکزی (پرنده آبی): خیابان نلسون ماندلا (افریقا)، بین بلوار گلشهر و ناهید، ابتدای کوچه

گلفام، یلاک ۷۲: تلف: ۳-۲۲۰۲۴۱۴۰

فروشگاه یک: خیابان انقلاب، روبه روی در اصلی دانشگاه تهران؛ تلفن: ۶۶۴۰۰۷۸۶ و ۶۶۹۶۳۸۱۵-۱۶

فروشگاه دو: میدان هفت تیر، خیابان کریمخان زند، بین قائم مقام فراهانی و خردمند، پلاک ۱۳؛

تلفون: ۸۸۳۴۳۸۰۶-۷

فهرست مطالب

یازده	یشگفتار مترجم فارسی
پانزده	سیاسگزاری
نوزده	یادداشتی درباره ترجمه
۱	مقدمه

بخش اول: تفکر چین باستان، قدرت چین مدرن

فصل اول: مطالعه مقایسه‌ای فلسفه سیاسی بین دولت ایران و چین	۱
سلسله چین	۲
تحقیق حاضر: دستاوردها و محدودیت‌ها	۳
تفکر تحلیلی	۴۰
سطوح سیستمی، دولت و افراد	۴۰
جبرگرایی مادی و جبرگرایی مفهومی	۴۴
نظم بین‌دولتی	۴۸
ستیز بین‌دولتی و جنگ	۴۹

۵۴	 نظم بین‌دولتی و صلح
۵۹	 اخلاق و نظم بین‌دولتی
۶۵	 رهبری در بین دولت‌ها
۶۷	 ماهیت قلمرو زیر آسمان
۷۲	 مبانی رهبری بین‌دولتی
۸۰	 انتقال قدرت هژمونیک
۸۱	 بنیاد قدرت رهبری بین‌دولتی
۸۷	 انتقال قدرت در میان رهبران کشورها
۹۴	 تئوری و استراتژی
۹۴	 تئوری دیپلماسی جهان هم‌نوا
۹۵	 تئوری امنیتی
۹۸	 تئوری قدرت و همیش قدرت هژمونیک
۱۰۱	 تئوری اسناد قدرت بین‌المللی
۱۰۳	 تئوری ساخت مفاهیم بین‌المللی
۱۰۷	 فصل دوم: فلسفه سیاسی بین‌دولتی شونزه و پیام آن برای امروز
۱۰۸	 روش تحلیلی
۱۰۸	 تحلیل ذات فردی و در سطح فردی
۱۱۲	 جبرگرایی مفهومی و علت داخلی جبرگرایی
۱۱۴	 تحلیل دقیق و تحلیل مقایسه‌ای
۱۱۷	 قدرت دولت
۱۱۷	 ماهیت دوگانه دولت به عنوان بازیگر و ابزار
۱۱۸	 روابط قدرت سیاسی با قدرت اقتصادی و نظامی
۱۲۸	 چشم‌انداز قدرت بین‌المللی
۱۲۸	 تعاریف «تمام قلمرو زیر آسمان» و «تصرف تمام قلمرو زیر آسمان»
۱۳۰	 اقتدار انسانی بر بنیاد اخلاق سیاسی
۱۳۲	 هژمونی بر اساس قدرت سخت و اعتبار استراتژیک
۱۳۵	 حکومت استبدادی بر بنیاد اجبار نظامی و حیل‌های جنگی

۱۳۸.....	نظم بین‌المللی
۱۳۸.....	خاستگاه انسانی نزاع و درگیری
۱۴۰.....	نقش محدودکنندهٔ هنجارهای اجتماعی
۱۴۸.....	یافته‌ها و نتیجه‌گیری
۱۴۸.....	هدف استراتژی خیزش چین
۱۵۰.....	برآورد قدرت استراتژی خیزش چین
۱۵۳.....	استراتژی صعودی
۱۵۶.....	هنجارهای بین‌المللی برابر
۱۶۱.....	فصل سو: هژمونی در تدابیر جنگی دولت‌های متخاصم
۱۶۲.....	منظر تحلیلی
۱۶۸.....	بنیاد قدرت هژمونی
۱۶۹.....	قدرت جامع ملی؛ اساس قدرت هژمونی
۱۷۱.....	قدرت سیاسی؛ عامل اصلی قدرت هژمونیک
۱۷۶.....	هستهٔ قدرت سیاسی هژمونیک؛ درگیران و زبان توانا و شایسته است
۱۸۰.....	برخورداري از موقعیت جغرافیایی؛ ریسک ضرورت دستیابی به هژمون
۱۸۴.....	نقش هنجارها در هژمونی
۱۸۵.....	احترام به هنجارها؛ اساس مشروعیت هژمونی
۱۸۷.....	هنجارها برای یک هژمون برخوردار از مشروعیت ره‌نمائی استفاده از نیروی نظامی را فراهم می‌کند
۱۹۰.....	ریسک و ریسک‌پذیری در ایجاد هنجارهای جدید برای هژمون
۱۹۳.....	اساس استراتژی برای دستیابی به هژمونی
۱۹۳.....	استراتژی ضمیمه‌سازی
۱۹۳.....	استراتژی تشکیل اتحاد
۲۰۳.....	فرصت برای جنگ
۲۰۷.....	نتیجه‌گیری و پیامی برای امروز
۲۰۷.....	پیامی برای تحقیق در قدرت ملی
۲۰۹.....	پیامی برای پژوهش در نظام‌های بین‌المللی
۲۱۲.....	پیامی برای مطالعهٔ تئوری استراتژی بزرگ
۲۱۴.....	پیامی برای استراتژی ارتقای چین

بخش دوم: نظرات

فصل چهارم: آزمونی از تئوری پژوهشی در خصوص فلسفه سیاسی

بین‌دولتی دوران ماقبل سلسله چین	۲۱۹
موضوعات برای بحث	۲۲۳
سؤالات و پیش‌بینی‌ها	۲۳۱

فصل پنجم: دو قطب کنفیوسیسم: مقایسه فلسفه سیاسی بین‌دولتی

منسیوس و شونزه	۲۴۱
حوزه‌های مورد توافق	۲۴۳
اختلافات عمده مشابه	۲۴۷
نکات اختلاف	۲۵۵
فهم قدرت دولت	۲۵۵
خاستگاه مشاجرات	۲۵۹
راه‌های حل درگیری‌های بین‌المللی	۲۶۲
پیام فلسفه سیاست بین‌المللی کنفیوس برای امروز	۲۶۷

فصل ششم: هژمونی سیاسی در چین باستان: مروری بر «هژمونی در

تدابیر جنگی دولت‌های متخاصم»	۲۷۱
یک هژمونی، مسیرهای متفاوت، محدودیت‌های هژمونی	۲۷۲
اساس ساختار هژمونی سیاسی	۲۷۵
هژمونی سیاسی در نظام بین‌الملل	۲۸۲
هژمونی سیاسی و استراتژی خارجی آن	۲۸۷
نتیجه‌گیری	۲۹۱

بخش سوم: پاسخ به نظرات

فصل هفتم: فلسفه دوران ماقبل سلسله چین و خیزش چین امروز

انگیزه مطالعه فلسفه سیاسی دوران ماقبل سلسله چین	۲۹۶
---	-----

غنا بخشی به تئوری روابط بین الملل معاصر	۲۹۶
تعمیق فهم واقعیت های سیاسی بین المللی	۲۹۹
درس هایی برای سیاست امروز	۳۰۲
روش فهم فلسفه دوران ماقبل سلسله چین	۳۰۴
روش تمایز گذاری بین اقتدار انسانی و هژمونی	۳۰۹
اعمال غنا بخش تئوری مدرن	۳۱۵
راه های برای خیزش چین	۳۲۱

ضمائم

ضمیمه یک: دوران های بهار و پاییز و دولت های متخاصم و اساتید ماقبل سلسله چین	۳۳۱
دوران بهار و پاییز	۳۳۲
دوران دولت های متخاصم	۳۳۴
اساتید دوران ماقبل سلسله چین	۳۳۵

ضمیمه دوم: یان شوئه تونگ پژوهشگر واقع گرا، دلبسته پیش بینی علمی	۳۴۱
دوران رشد و نمو	۳۴۱
کار و تحصیلات	۳۴۷
تحصیل در خارج	۳۵۰
پیشینه دانشگاهی	۳۵۱
وضعیت دانشگاهی	۳۵۸
تأثیر گذاری بر کارهای دانشگاهی یان	۳۶۷

ضمیمه سوم: چرا هیچ مکتب چینی تئوری روابط بین الملل وجود ندارد؟	۳۷۷
فقدان نام گذاری یک تئوری توسط آفرینندگان آن	۳۷۸
کشورها به ندرت در نام گذاری تئوری آورده می شوند	۳۷۹

تنوع در جامعه چین زیادتر از آن است که در یک تئوری مجرد جای

۳۸۱..... گیرد

۳۸۲..... زایش مهم‌تر از نام‌گذاری است

۳۸۴..... انقلاب در برابر تعدیل تئوری روابط بین‌الملل

۳۸۷..... یادداشت‌ها

۴۲۹..... کتاب‌شناسی منتخب

www.ketab.ir

پیشگفتار مترجم فارسی

تفکر چین باستان قدرت چین مدرن را می‌توان کتابی بی‌نظیر در عرصهٔ تئوریزه کردن «دریای جینی» به منظور عملی ساختن آن دانست. این کتاب را پروفیسور یان شوتونگ^۱ استاد برجسته و رئیس مؤسسهٔ روابط بین‌الملل دانشگاه شینخواه^۲ در شانگهای^۳ تحریر درآورده است. در عصر قدرت‌گیری نخبگان نسل پنجم به رهبری شی جین پینگ و تلاش این کشور برای «فرار از تلهٔ طبقهٔ متوسط»^۴ دستیابی به توسعهٔ پایدار و نیز افزایش چالش‌های این کشور با ایالات متحده آمریکا و درگیری‌های آن در دریای جنوب چین و تحولات جهانی،^۵ خاصه پس از جایگیری جمهوری خواهان به سرمداری ترامپ در کاخ سفید، اهمیت این کتاب فزونی بسیار یافته است.

یان شوتونگ، که در سال ۲۰۰۸ نشریهٔ امریکایی سیاست خارجی^۶ او را در ردیف صد روشنفکر برتر جهان قرار داد، از منظری واقع‌گرایانه مباحثی عمیق را در ارتباط با تثبیت قدرت چین مدرن در عرصهٔ روابط بین‌الملل و نشستن آن به جای قدرت هژمون غالب –

1. Yan Xuetong

2. Foreign Policy

ایالات متحد آمریکا - بیان می‌کند. بر این اساس، این کتاب از دو منظر اهمیتی شایان توجه دارد: نخست آنکه وی با بررسی اندیشه بین‌دولتی متفکران بزرگ دو دوران تاریخی چین باستان، یعنی دوران ماقبل سلسله چین و دوران دولت‌های متخاصم، تصویری روشن و عمیق از آبخشور فکری چینیان امروز در اختیار قرار می‌دهد، که در نتیجه آن می‌توان تا حد زیادی تفاوت نگاه نخبگان این کشور به عرصه نظام بین‌الملل با همگنان غربی‌شان را دریافت؛ دوم آنکه چشم‌اندازی از حرکت چین طی سال‌های آتی به منظور جایگزین شدن با قدرت هژمون غالب را به تصویر می‌کشد، که بی‌شک درک مؤلفه‌های آن از اهمیتی حیاتی برای فهم تحولات و انتقال قدرت در حوزه روابط بین‌الملل برخوردار است. شاید از همین روست که هنری کیسینجر از این کتاب با صفت «بررسی شگفت‌انگیز» یاد می‌کند. از این رو، می‌توان کتاب حاضر را در ردیف کتاب‌های بنیادین شناخت چین امروز قرار داد که جنبه‌های مختلف بنیادهای خیزش چین مدرن را مورد کنکاش قرار می‌دهد و می‌کوشد چشم‌اندازی از رویکرد چین فردا در عرصه نظام بین‌الملل ارائه دهد. با توجه به موارد پیش‌گفته، در برگردان متن انگلیسی به فارسی تلاش بسیار شد که ضمن وفاداری به متن، با توجه به اندک آشنایی مترجم با زبان چینی و فرهنگ و تمدن - حدیث هزارساله این کشور، کار به شیواترین صورت ممکن و به گونه‌ای سامان یابد که بتواند جان‌مایه مقصود نویسندگان را به خواننده فارسی‌زبان منتقل کند؛ هرچند در این خصوص باید بر سختی کار اذعان کرد، به ویژه دشواری برگردان متون کلاسیک چینی به زبان فارسی که در جای‌جای مقالات، نقل‌قول‌های بسیاری از آن‌ها عیناً روایت شده است. در این راستا، ترجمه اسامی و برخی موارد خاص با تکیه بر نویسه چینی و نوع تلفظ آن در زبان ماندرین چینی انجام گرفته است. همچنین با توجه به مفاهیم متفاوت پاره‌ای از واژه‌ها در زبان و فرهنگ چینی و متن انگلیسی، برخی از واژه‌ها بر حسب جایگاهشان در متن

ترجمه شده‌اند که از آن میان می‌توان به واژه «state» اشاره کرد که بر این اساس، به معانی مختلف برگردان شده است.

خویش را ملزم می‌دانم که سیاس و تقدیر خود را تقدیم تمام دوستان و اندیشمندانی کنم که در عرصه کار چین‌شناسی همواره مرا یاری داده‌اند و زمینه و فراغت لازم برای ترجمه این کتاب را برایم فراهم آوردند. مولانا شوری راهبردی روابط خارجی با صمیمیت زمینه ترجمه و چاپ این کتاب را فراهم کردند: جناب دکتر محمدباقر خرمشاد، دبیر محترم شورای راهبردی روابط خارجی، جناب دکتر محسن اسلامی و دوست عزیز صاحب‌نظم جناب دکتر ناصر اسدی، مشاور محترم کمیسیون ملی رزم‌نگی شورای راهبردی روابط خارجی، در به نتیجه رسیدن این کار نقش پررنگ و صمیمانه ایفا کردند؛ سپاسگزار آنانم. همچنین تشکر ویژه من کنیز جناب آقای دکتر کمال خرازی برای حسن انتخاب و یاری‌شاد در چاپ و نشر این کتاب.

بی‌تردید همسر مهربانم سرکار خانم میرزاوند و فرزندم عمید نقشی بی‌بدیل در شکل‌گیری موفقیت این ترجمه بر عهده داشته‌اند؛ از هر دوی آنان تشکر می‌کنم.

در پایان، صمیمانه امیدوارم این کتاب تأمل باشد در جهت آشنایی بیشتر با چین در جایگاه یک قدرت بوظهور در عرصه نظام بین‌الملل، و کاهش فقر منابع دست‌اول درباره حرره تند آسیا در عرصه‌های علمی و دانشگاهی.

دکتر ابوالفضل علم‌بی‌ف

تهران، مردادماه ۱۳۹۷